

Resume

Natura 2000-område nr. 6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å

Områdebeskrivelse

Området består af et varieret klitlandskab, både på hævet havbund og oven for stenalderhavets kystlinie. Andre steder langs nordvest Vendsyssels kyst er dette landskab ikke synligt på grund af enten sommerhusområder eller klitplantager. Området gemmenskæres af Liver Å og tidligere forløb har efterladt afsnørede småsøer og kær, området rummer også en række lavvandede søer i klitlavningerne.

Klitterne er overvejende kalkholdige og meget artsrige. De store klitlavninger rummer mange forskellige naturtyper og plantesamfund: Permanente søer, bl.a. flere lobeliesøer, temporære søer med små amfibiske planter, rigkær, tagrør-sump og vældprægede enge og moser. Flere af disse har en helt unik flora og fauna, og N6 er sandsynligvis det område i Danmark med flest sjældne og halvsjældne plantearter.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper.

I rigkær og væld findes bl.a. to af landets største bestande af Bilag II-arten mygblomst, store bestande af de for naturtypen karakteristiske plantearter sort-skæne, bredbladet kæruld og mosset mørk knappenålmos (*Catoscopium nigrum*, landets eneste kendte voksested), Bilag II-sneglen kildevælds-vindelsnegl samt store bestande af ansvarsarten vendsyssel-gøgeurt og orkideen pukkellæbe. Store dele af klitterne er domineret af buske, især havtorn og enebærkrat. Området er rigt på insekter og er en af landets bedste dagsommerfuglelokaliteter (med flest arter), ligesom der yngler flere sjældne fuglearter.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Flere steder er der problemer med tilgroning med vedplanter og høje urter og græsser, især problemarten bjerg-rørhvene pga. den høje belastning med luftbåren kvælstof og manglende pleje, ligesom invasive arter er en trussel for naturværdierne flere steder i området. Dræbersnegl udgør en potentiel stigende trussel for områdets sjældne plantearter. De våde naturtyper er flere steder truet af udtørring som følge af dræning og grøftning. Vandkvaliteten i Liver Å er dårlig og ofte ramt af giftuheld.

Målsætning

Det overordnede mål for Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å er, at de lysåbne naturtyper sikres en god-høj naturtilstand, at levestederne for arterne sikres og om muligt

sammenbindes eller udvides, at de meget artsrige rigkær samt bestande af mygblomst og kildevældsvindelsnegl prioriteres, samt at få god vandkvalitet og en artsrig undervandsvegetation i søer og vandløb, så de bliver et godt levested både for lampretter og odder.

Der er foretaget en prioritering af sammenhængende arealer med rigkær og grønklit på bekostning af havtornklit og til dels enebærklit samt odder.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		

Indsatsen i denne plan vil have to hovedpunkter: sikring og forbedring af nuværende lysåbne naturforekomster ved fortsat rydning, samt sikring af passende ekstensiv drift.

Sikring af lysåbne forhold i klitnaturtyper sker ved rydning af opvækst, en passende vedvarende drift og pleje samt en indsats over for invasive plantearter på naturtyperne. For de vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at sikre god hydrologi. Levesteder for arterne mygblomst, kildevældsvindelsnegl, odder, hav- og bæklampret sikres og om muligt udvides. Hedepletvinge sikres potentielle levesteder. Der foretages en sammenkædning af forekomsterne af små og fragmenterede habitatnaturtyper og levesteder for arter. Skovnaturtyper sikres ved indgåelse af aftaler.